

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Kaupunginvaltuusto, § 6, 19.01.2026
Kaupunginhallitus, § 510, 01.12.2025
Kaupunginvaltuusto, § 191, 15.12.2025

§ 6

Tampereen kaupungin hyvinvointisuunnitelma 2026–2029

TRE:2328/00.01.03/2025

Kaupunginvaltuusto, 19.01.2026, § 6

Valmistelija / lisätiedot:
Linnamaa Reija

Valmistelijan yhteystiedot

Hyvinvointijohtaja Tarja Puskala, puh. 050 595 1079 ja
hyvinvointikoordinaattori Jaana Ylänen, puh. 040 800 7874, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaainjohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Tampereen kaupungin hyvinvointisuunnitelma 2026–2029 hyväksyttiin seuraavin muutoksin:

Tavoite 3 (s. 9)

Tekoja tavoitteen toteutumiseen, lisäys:

Asenne- ja tietoisuustyö aikuisille: kampanja ja koulutukset vanhemmille ja ammattilaisille lapsiin kohdistuvasta väkivallasta.

Vaikuttavuuden mittarit -laatikkoon lisäys:

Lapsiin kohdistuva kuritusväkivalta on vähentynyt

ja

Tavoite 25 (s. 37)

Leipätekstiin lisäys loppuun:

Lisäksi vahvistamme kaupungin henkilöstön valmiuksia
lähisuhdeväkivallan sekä kunniaan liittyvään väkivallan ennaltaehkäisyyn
ja tunnistamiseen.

Eriävä mielipide

Marika Puolimatka, Joakim Vigelius, Juho Hirvelä ja Sakari Puisto
ilmoittivat päätökseen eriävän mielipiteen, joka liitetään pöytäkirjaan.

Päätösehdotus

Tampereen kaupungin hyvinvointisuunnitelma 2026–2029 hyväksytään.

Kokouskäsittely

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Kaupunginhallitus päätti 19.1.2026 § 17 täydentää aikaisempaa päätösesitystään seuraavasti: Kaupunginhallituksen 1.12.2025 § 510 käsittelemästä ja kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi esitetystä Tampereen kaupungin hyvinvointisuunnitelma 2026-2029 -asiakirjasta poistetaan sivut 49 ja 50 (liite 1).

Kaupunginhallituksen perustelut olivat: Kaupunginhallitus on 1.12.2025 (§ 510) käsitellyt Tampereen kaupungin hyvinvointisuunnitelmaa 2026-2029 ja esittänyt sitä valtuuston hyväksyttäväksi. Valtuusto on käsittelemässä asiaa 19.1.2026. Sekä kaupunginhallituksen 1.12.2025 kokouksen pöytäkirjan liitteenä että nyt kaupunginvaltuuston esityslistan liitteenä olevaan hyvinvointisuunnitelmaan tehdään muutos. Muutos koskee sivuilla 49 ja 50 olevaa empatiataulua (liite 1), joka poistetaan ja sen valmistelua yhdenvertaisuuden edistämiseksi jatketaan. Asiaa käsitellään myös lautakunnissa.

Asian käsittelyn pohjana oli kaupunginhallituksen muutettu esitys.

Juho Hirvelä teki seuraavan ehdotuksen asian palauttamiseksi uudelleen valmisteltavaksi:

Hyvinvointisuunnitelma sekä siihen liittyvä "empatiataulu" ovat luonteeltaan syrjiviä ja kaupunkilaisia eriarvoistavia eivätkä näin ollen vastaa tamperelaisten hyvinvoinnin haasteisiin, kuten yksinäisyys, mielen hyvinvoinnin haasteet ja syrjintä, asianmukaisella tavalla. Tämän vuoksi hyvinvointisuunnitelmaa esitetyssä muodossaan ei tule soveltaa Tampereen kaupungin palveluissa. Tampereen kaupungin ei tule järjestää palveluitaan esim. ihonvärin perusteella syrjiviksi.

Kannatus: Marika Puolimatka, Sirpa Pursiainen-Hautala ja Sakari Puisto.

Koska palautusehdotusta ei voitu hyväksyä yksimielisesti, puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen: Juho Hirvelän palautusehdotuksen hyväksyminen JAA, asian käsittelyn jatkaminen EI. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksen tulos: Hirvelän palautusehdotus hylättiin äänin 6–61.

Asian käsittelyä jatkettiin.

Mitja Tapio teki seuraavat muutosehdotukset:

Muutosehdotus 1:

TAVOITE 3

Tekoja tavoitteen toteutumiseen:

Asenne- ja tietoisuustyö aikuisille: kampanja ja koulutukset vanhemmille ja ammattilaisille lapsiin kohdistuvasta väkivallasta.

Vaikuttavuuden mittarit -laatikkoon:

Lapsiin kohdistuva kuritusväkivalta on vähentynyt

ja

Muutosehdotus 2:

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

TAVOITE 25

Leipätekstiin lisäys loppuun:

Lisäksi vahvistamme kaupungin henkilöstön valmiuksia lähisuhdeväkivallan sekä kunniaan liittyvään väkivallan ennaltaehkäisyyn ja tunnistamiseen.

Kannatus: Jouni Sirén, Minna Minkkinen ja Milka Hanhela.

Tapion muutosehdotukset hyväksyttiin yksimielisesti.

Juho Hirvelä ehdotti, että päätösehdotus hylätään.

Kannatus: Marika Puolimatka.

Koska hylkäysehdotusta ei voitu hyväksyä yksimielisesti, puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen: Kaupunginhallituksen ehdotus JAA, Hirvelän hylkäysehdotuksen hyväksyminen EI. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksen tulos: Kaupunginhallituksen ehdotus hyväksyttiin äänin 61–6.

Perustelut

Asia jäi pöydälle 15.12.2025 kokouksessa.

Tiedoksi

Tarja Puskala, Jaana Ylänen, Hanna Karojärvi

Liitteet

1 Tampereen kaupungin hyvinvointisuunnitelma 2026-2029, päivitetty 19.1.2026

2 Eriävä mielipide - Puolimatka, Vigelius, Hirvelä ja Puisto

Kaupunginhallitus, 01.12.2025, § 510

Valmistelijat / lisätiedot:

Linnamaa Reija

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään valtuuston hyväksyttäväksi:

Tampereen kaupungin hyvinvointisuunnitelma 2026–2029 hyväksytään.

Perustelut

Hyvinvointisuunnitelman laatiminen perustuu lainsäädäntöön ja kunnan vastuuseen edistää asukkaidensa hyvinvointia ja terveyttä. Kaupungin uudistettu hyvinvointisuunnitelma vuosille 2026–2029 ohjaa kaupungin hyvinvointityötä ja toimeenpanee osaltaan kaupungin strategiaa. Merkittävin uudistus on hyvinvointisuunnitelman näkökulman muuttaminen ihmislähtöiseksi niin, että suunnitelma keskittyy asukkaiden hyvinvoinnin tilan ja haasteiden pohjalta asetettuihin

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

hyvinvointia edistäviin tavoitteisiin. Valmistelua on ohjannut tavoite laatia aiempaa tiiviimpi, vaikuttavampi ja selkeämpi suunnitelma-asiakirja.

Hyvinvointisuunnitelmaan on sisällytetty neljä lakisääteistä erillissuunnitelmaa: lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma, suunnitelma ikääntyneen väestön hyvinvoinnin tukemiseksi (Ikäystävällinen kunta), ehkäisevän päihdetyön suunnitelma sekä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma. Suunnitelman keskeinen tietopohja on kaupunginvaltuuston 19.5.2025 § 60 hyväksymä hyvinvointikertomus 2021–2025, joka nostaa esiin tamperelaisten hyvinvointia haastavat ilmiöt: yksinäisyys, mielen hyvinvoinnin haasteet, liikkumattomuus ja elämäntapojen haasteet, vanhemmuuden sekä työn ja toimeentulon haasteet, yhteisöllisyyden, osallisuuden ja turvallisuuden tunteen heikkeneminen, syrjintä, palveluiden saavutettavuuden haasteet ja päihteiden käyttö. Hyvinvointisuunnitelma pyrkii vastaamaan näihin hyvinvoinnin haasteisiin. Suunnitelman valmisteluun ovat osallistuneet kaupungin palvelualueiden asiantuntijat ja johtoryhmät, hyvinvointialueen, järjestöjen ja seurakunnan edustajat sekä kaupungin vaikuttamistoimielimet. Hyvinvointisuunnitelman valmistelussa on lisäksi hyödynnetty kevään 2025 hyvinvointikertomuksen laajan osallisuuskierroksen materiaalia. Lautakunnat ovat käsitelleet hyvinvointisuunnitelma-asian osaltaan marraskuun kokouksissa.

Kaupungin hyvinvointisuunnitelman mukaan hyvinvointi kuuluu jokaiselle. Hyvinvointisuunnitelma sisältää hyvinvointia edistävät tavoitteet viidelle ikäryhmälle sekä kuudelle läpileikkaavalle teemalle. Tavoitteet perustuvat hyvinvointikertomuksessa tunnistettuihin haasteisiin:

0–17-vuotiaat lapset ja nuoret

Tavoitteena on vahvistaa lasten ja nuorten hyvinvoinnin perustaa sekä vanhemmuuden voimavaroja. Painopisteitä ovat mielenterveyden tukeminen ja yksinäisyyden ehkäisy, turvallisen kasvuympäristön varmistaminen vähentäen kiusaamista ja syrjintää, terveellisten elämäntapojen ja arkiaktiivisuuden lisääminen sekä osallisuuden vahvistaminen niin, että lasten ja nuorten ääni kuuluu päätöksenteossa.

18–28-vuotiaat nuoret aikuiset

Tavoitteena on tukea elämän siirtymävaiheita opintoihin, työelämään ja asumiseen. Ikäryhmän tavoitteiden painopiste on mielen hyvinvoinnin vahvistamisessa. Edistetään yhteisöllisyyttä ja osallisuutta tarjoamalla mahdollisuuksia kulttuuriin, liikuntaan ja harrastuksiin. Nuorten turvallisuuden tunnetta ja tulevaisuususkoa vahvistetaan monipuolisin keinoin.

29–64-vuotiaat

Tavoitteena on edistää työkykyä ja ehkäistä uupumusta sekä vahvistaa työn ja hyvinvoinnin tasapainoa. Liikkumattomuuden vähentäminen ja terveellisten elämäntapojen tukeminen ovat keskeisiä. Päihteiden käytön ehkäisyssä korostetaan varhaista tukea ja neuvontaa.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

65–74-vuotiaat

Tavoitteena on ylläpitää toimintakykyä ja sosiaalista aktiivisuutta sekä vahvistaa turvallisuuden tunnetta ja osallisuutta. Yksinäisyyden ehkäisy ja yhteisöllisyyden lisääminen ovat keskeisiä painopisteitä.

Yli 75-vuotiaat

Tavoitteena on varmistaa hyvä arki ja oikea-aikainen hyvinvointia tukevien palvelujen saavutettavuus. Esteettömyyden parantaminen ja turvallisuuden tunteen vahvistaminen ovat keskeisiä.

Suunnitelma sisältää lisäksi kuusi läpileikkaavaa tavoitetta, jotka koskevat kaikkia ikäryhmiä. Ne liittyvät ehkäisevään päihdetyöhön, tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen, turvallisuuteen, luontoon ja ympäristöön, kulttuurihyvinvointiin ja kotoutumiseen. Lisäksi suunnitelmassa ovat mukana osallisuuden ja toimeentulon teemat sekä asuinalueisiin liittyvän alueellisuuden teema.

Tavoitteiden kohdentuminen eri lautakunnille on luettavissa hyvinvointisuunnitelman lopussa olevasta yhteenvetotaulukosta. Lautakunnat ja konsernihallinto määrittelevät hyvinvointisuunnitelman tavoitteita edistävät tarkemmat valtuustokauden toimenpidekokonaisuudet strategian toteutussuunnitelmissa ja vuosittaiset toimenpiteet vuosisuunnitelmissa.

Lakisääteiset lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma -osuudet ovat pääosin 0–17-vuotiaiden ikäryhmässä, jossa on huomioitu YK:n Lapsen oikeuksien sopimuksen keskeiset yleisperiaatteet. Vastaavasti ikääntyneen väestön hyvinvointisuunnitelma -osuudet ovat 65–74 ja yli 75-vuotiaiden ikäryhmissä. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus sekä ehkäisevä päihdetyö -osuudet sisältyvät sekä ikäryhmien tavoitteisiin että läpileikkaaviin tavoitteisiin. Suunnitelman toteuttaminen edellyttää yhteistyötä kaupungin eri toimialojen, hyvinvointialueen ja muiden sidosryhmien sekä kuntalaisten kanssa.

Hyvinvointisuunnitelma on yksi kaupungin strategisista erillisohjelmista. Suunnitelmaa on valmisteltu kaupungin strategiatyön kanssa samanaikaisesti. Hyvinvointisuunnitelma kytkeytyy muihin erillisohjelmiin, joita ovat Tampereen kasvatuksen, opetuksen ja koulutuksen polku 2025–2035, Asunto- ja maapolitiikan linjaukset 2026–2029 sekä Kaupunginosakehittämisen ohjelma 2026–2029. Uudella Kaikkien Tampere kehitysohjelmalla 2026–2029 on erittäin keskeinen rooli hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden edistämisessä ja toimeenpanossa. Edellä mainitut ohjelmat vahvistavat toisiaan ja jokainen ohjelma vastaa tamperelaisten hyvinvoinnin haasteisiin ohjelman mukaisella painotuksella. Ohjelmien kokonaisuus tukee Tampereen laajan, Stiglitzin kahdeksan hyvinvointivarannon mallin mukaisen hyvinvointikäsityksen mukaista kokonaisvaltaista hyvinvoinnin edistämistä, tukemista ja ylläpitämistä.

Hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden toteutumista seurataan ja arvioidaan valtuustokauden aikana, ja siitä raportoidaan

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

kaupunginvaltuustolle vuosittain. Valtuustokausittain laaditaan laaja hyvinvointikertomus.

Tiedoksi

Tarja Puskala, Jaana Ylänen, Hanna Karojärvi

Kokouskäsittely

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden johtaja Reija Linnamaalle, hyvinvointijohtaja Tarja Puskalalle ja hyvinvointikoordinaattori Jaana Yläselle. He olivat asiantuntijoina läsnä kokouksessa asian käsittelyn aikana ja poistuivat ennen päätöksentekoa.

Esittelijä konsernijohtaja Juha Yli-Rajala teki seuraavat muutokset asian liitteeseen (hyvinvointisuunnitelmaan):

0–17-vuotiaat, tavoite 4, tekoja tavoitteen toteuttamiseen (s. 10), lisäys: "Lapsia ja nuoria kohtaaville aikuisille koulutetaan mielen hyvinvoinnin vahvistamisen taitoja."

18–28-vuotiaat, tavoite 10, vaikuttavuuden mittarit (s. 17), lisäys: "Mielenterveyssyistä myönnettyjen sairauspäivärahojen määrä 18–28-vuotiailla."

65–74-vuotiaat, tavoite 18, vaikuttavuuden mittarit (s. 27), lisäys: "Mielen hyvinvointi"

Yli 75-vuotiaat, tavoite 21, vaikuttavuuden mittarit (s. 31), lisäys: "Mielen hyvinvointi"

Yli 75-vuotiaat, tavoite 22, tekoja tavoitteen toteuttamiseen (s. 32), lisäys: "Kun kotona asuminen ei ole enää mielekästä tai mahdollista, on huolehdittava riittävästä yhteisöllisen asumisen ja ympärivuorokautisen hoivan tarjonnasta ja saatavuudesta."

Puheenjohtaja totesi näin muutetun liitteen olevan asian käsittelyn pohjana.

Päivitetty liite (hyvinvointisuunnitelma) liitetään kokouksen pöytäkirjaan.

Liitteet

1 Kh 1.12.2025 Tampereen kaupungin hyvinvointisuunnitelma 2026–2029

Kaupunginvaltuusto, 15.12.2025, § 191

Valmistelijat / lisätiedot:
Linnamaa Reija

Päätös

Asia jätettiin yksimielisesti pöydälle.

Päätösehdotus oli

Tampereen kaupungin hyvinvointisuunnitelma 2026–2029 hyväksytään.

Tiedoksi

Tarja Puskala, Jaana Ylänen, Hanna Karojärvi

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Kokouskäsittely

Johanna Loukaskorpi ehdotti, että asia jätetään pöydälle.

Kannatus: Kari-Matti Hiltunen ja Elina Järvenpää

Valtuusto päätti yksimielisesti, että asia jätetään pöydälle.

Liitteet

1 Kh 1.12.2025 Tampereen kaupungin hyvinvointisuunnitelma 2026–2029

Nähtävilläolo ja tiedoksianto asianosaiselle

Pöytäkirja asetetaan nähtäväksi 27.1.2026 kaupungin internetsivulle www.tampere.fi.

Päätös on lähetetty sähköisesti 27.1.2026.

Asia liitteineen on katsottavissa kaupungin internetsivulla www.tampere.fi. Pyydettyessä ote toimitetaan liitteineen.

Muutoksenhakuviranomainen

Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Tampere
27.01.2026

Kalle Kaunisto
Hallintosihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Kunnallisvalitus

§6

Kunnallisvalitusohje

Valitusosoitus

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Päätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Kuntien yhteisen toimielimen päätökseen saa muutosta hakea myös sopimukseen osallinen kunta ja sen jäsen.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle ensisijaisesti hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Hämeenlinnan hallinto-oikeus
Raatihuoneenkatu 1
13100 Hämeenlinna
faksi: 029 56 42269
sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Valitusaika

Valitus on tehtävä **30 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Tiedoksisaanti

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, 3 päivän kuluttua sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Tiedoksisaantipäivää tai sitä päivää, jona päätös on asetettu nähtäväksi, ei lueta määräaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa tehtävän toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valituskirjelmä

Valituskirjelmässä, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- valittajan nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero
- päätös, johon haetaan muutosta

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

- miltä osin päätöksestä valitetaan ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- vaatimuksen perusteet
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, kuten oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 32 §:ssä säädetään.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajan kuluessa valitusviranomaiselle.

Valituskirjelmän tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukiolon päättymistä. Valituskirjelmän lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeudessa valituksen käsittelystä perittävä oikeudenkäyntimaksu on 310 euroa. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.